

ACC. N:R M. 12212:1.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Minna föräldra har använt matskedar
av trä. Då var i början av 1800-talet
de var tillverkade av björk söllöv
eller glasbjörk som vi här på bygde
språket säger. Man använde både
horn och träskeder samtidigt hornske-
derna var tunnare och nättare så de
såg finare ut så de använde dem
i kalas. Men de hade den nackdelen
att när de kom i varm mat så
fick de en obehaglig lukt och
hornsmak. Jag vill nämna att min
mor så att i slutet av 1800-talet
så började de att använda silver-
och andra metallskeder men silver-
skederna används uteslutande bara
i förnäma hem. Men så sent som
nu så finns inga hornske-
der men

1
Aug. 86

derimot träskedar fins fortfarande för
vissa ändamål till exempel att skuma
mjölk med och träsliver att röra i
mat med. Mellan skedarnas fördelar är
ju den att de ser trevliga ut och är
lätt att hålla rena. Där fanns träskedar
av olika form då var runda som
ann-ärds att dricka ur de slog upp
mjölk eller dricka i ett lerpå och
satte på bordet och så tog de runda
träskedar en för var person och
hängde på fatkanten då var en avrätts
eller ett jack på skedskapet så då
gick att hänga dem på fatkanten
och så drack de ur skedarna till
maten hurfädrer och husmoder hade
skurade märke i sina skeder. De
var då ovala eller avlånga trä-

ACC. N:R M. 12212:3.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

skedar som användes att äta kokemat med och så var då ovala något större skedar som var jorda flata till att skumma grädde med och så var då långskaftade skedar till att röra i grytor med. Skederna förvarades i en skedlådajord av trä med två rum i. På sommaren när då var varmt så särskilt di runde skederna som användes till att dricka sur körmjölk med di fick en sur och obekväglig lukt så di rengjordes på då sättet att di tog groft salt eller vit sand och gnodde dem med och så tog di några kvistar minta och la de i vatten och kokade dem i minta var en gammal växt som lukade så stark den används till korrfrydda

Di föremål som tillverkades - av horn - di
jag har hört talas om var snusdosor
kruthorn fjälsterhorn - och kammnar och
jag tror att jag vill minnas - att di
även tillverkade gafflar med två
horn som användes när di skar upp
savel och även små nipperaska. Här i
min trakt så i frågan om horn-
skedar - som köptes - av kringvandran-
de knallar eller oksä i städerna.
Smälningarna tillverkade både horn
och träarbeten. ja i frågan om
priset på hornskedar efter vad jag
har hört berättas i början på 1800-
talet - då räknade di i tollar halv
- och heltoller men jag kan inte exa-
kt minnas hur mycket men - då var
några styver så de min mor. Här

ACC. N:R M. 12212:5.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

4

på min trakt har då inte funnits
någon som har tillvärvat hornskeder
men därimot snusdosor kruthorn
och fjälsterhorn men inte någon
större tillverkning då var någon
backslugsbare som tillvärvade några
fjälsterhorn till bondmororna och
några snusdosor eller kruthorn till
bondgubbarna. Hornen kokades och så
hadde de lästa och satte i dom medan
de var mjuka och så hamrade de dem
lite lätt till snusdosor hadde de trä
till lock och botten och likaså till
botten till kruthornet. När de sedan
var färdiga så kokade de arkut och
lade ner dem i så fick de ligga ett
par da och så puttrade de dem med
sandpapper misstökades kruthornet då blev då
dålig jaktlycka